No. 25. DINGSDAG 28 FEBRUARIJ. 1860.

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* »-15, behalve *f* »-35 zegelregt.

VERGADERING
van den Raad der gemeente *Assen* op DINGSDAG den 28 Februarij 1860, des avonds te 6½ uur.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

28 Feb.

In weerwil van al de onzekerheid over het vermoedelijk einde van de Italiaansche en Romeinsche kwestie, is er iets zeer gewigtigs, dat gehoord en erkend wordt door geheel de beschaafde wereld, namelijk dit: »een bestuur, bezield en geleid door den geest van het ultramontanismus, is niet meer van onzen tijd!«

En wie heeft en hoe is die overtuiging in Europa gevestigd?

De woordvoerders der Jezuïten zelv e en de feiten, die zij zich durfden onderstaan, hebben hunne zaak bedorven. Lang, zeer lang droegen zij den domper onder het monnikenkleed, om dien als de gelegenheid gunstig was te gebruiken — lang, zeer lang was hunne taal gematigd, zalvend, ja vol liefde. *Toen* waren zij gevaarlijk maar zij, die beter en verder zagen dan de groote menigte, die waarschuwden voor het nakend gevaar bij de verraderlijke stilte, die alom heerschte, zij heetten zwaarmoedigen, ja onrustverwekkers en hun kreet: »waakt!« werd versmoord door het triomflied van duizenden: »vrede, vrede en geen gevaar!«

Maar ziet — daar verschijnt *Napoleon* III als president en als Keizer, de vertegenwoordiger van het autoriteits principe en in hem zag de ultramontaansche partij *haar* man. Kon zij hem winnen, dan was Europa hare prooi en daarom beschouwde zij alles wat *Napoleon*, in weerwil van beloften, deed, als eene gedane zaak en leende hem hare kracht, opdat de geheele wereld, met *Napoleon* aan haar hoofd, weldra hare knie zou buigen voor het »eeuwige Rome.«

Keizer *Frans Jozeff* en Keizer *Napoleon* III op de zegekar, door *haar* bestuurd — welk eene toekomst!

Zoo klom de ultramontaansche partij op den berg harer heerlijkheid en—verloor het hoofd. Sloop zij vroeger, langs allerlei bijwegen en des noods in de duisternis, haar doel nader — nu liet zij zich zien in het volle licht der zon en, gebruikte zij vroeger de taal, om hare gedachten te verbergen — nu riep zij luide en het klonk door geheel Europa: »beter ware het geweest voor het heil der wereld, dat *Luther* zijn verzet tegen Rome had geboet op de brandstapel!«

Dit was stout, ontzettend stout, maar het was niet vergeefs gesproken — dat woord was geen korrel, gevallen op de steenrots en werd niet vertrapt op den grooten weg. Zij die altijd geroepen hadden: »waakt!« en daarvoor dikwijls ongeloof, soms spot hadden geoogst, traden nu met open vizier de Jezuïtenpartij tegen en zij, die in het licht wenschten te wandelen, de Protestanten, die zich herinnerden tot welken prijs hunne vaderen de vrijheid van godsdienstoefening hadden gekocht, werden wakker, velen schoten de wapenrusting des geloofs aan en het werda! werd vernomen door geheel het groote Protestantsche legerkamp.

Keizer *Frans Jozeff* sloot een concordaat met den Paus en volgens het oordeel van duizenden lag daarin de vermomde heerschappij van Rome over den grootmagtigen Keizerstaat, ook tot verdrukking van de Protestanten, die leefden onder den scepter van den jeugdigen Monarch uit het Huis von Habsburg.

Met een zwarte kool werd dit concordaat door menige goed versnedene pen geteekend en met diepen ernst Europa gewezen op de stoute, steeds klimmende aanmatigingen van Rome.

Nog waren er ongeloovigen en twijfelaars, ja onverschilligen, die de handen vouwden en mompelden: »de profetie«: »Europa wordt weder Roomsch!« »gaat in tot vervulling«, maar de herauten van eene vrije Evangelie-verkondiging, zij, wier leus altijd was: »geene menschelijke magt tusschen den mensch en God!« vonden moed en kracht, om den aangevangen strijd voort te zetten en — gezegend was hun werk! Hun woord drong door in paleizen en hutten het dreef duizenden op de borstwering der bedreigde vesting, waaruit zich nog de vlag der vrijheid, die uit God is, verhief en anderen bewaarden het goede woord in hunne harten, om daarvan getuigenis te geven in de ure des gevaars.

Maar, de ultramontaansche partij meende nog, dat zij niets had te vreezen en dagelijks riep zij spottend, ook in ons land en wel met het oog op de verdeeldheid onder hare tegenstanders: »zie het zieltoogend Protestantismus! 't is niet meer dan een lijk. Het verspreidt reeds eene pestlucht!«

Ook in Nederland hoorde men de taal des overmoeds— in Nederland, dat land der vrijheid, gekocht door het bloed der vaderen! En welligt waren er reeds, die *Napoleon* III den scepter zagen zwaaijen over de Rijn Provincien, Belgie en de Nederlanden, terwijl een Jesuit hem den arm snoerde.

Zij durfde, de ultramontaansche partij en zij zocht steeds *hoe* dit te toonen. Eene schitterende gelegenheid bood zich daartoe aan en wel door de hand eener dweepzieke dienstmaagd te Bologna. Deze, bij eene eenvoudige Israelitische familie dienende, doopte in stilte een knaapje dat ziek was en dat zij wilde redden van eene eeuwige rampzaligheid, doch verzweeg dit haar biechtvader niet, toen het kind hersteld was. Zij had gedaan wat de Kerk wenscht, zonder te vermoeden wat de Kerk later zou doen. Op verlangen van de Jezuiten-partij, want van den zachtmoedigen *Pius* IX zou, uit eigen beweging zulk een bevel niet zijn uitgegaan, werd door de autoriteit bevel gegeven, om den in 't geheim gedoopten knaap naar Rome te brengen, ten einde hem daar in het Roomsch-Catholiek geloof op te voeden en, dit met geweld, indien de ouders niet vrijwillig afstand wilden doen van hun kind.

Eén middel was er echter, dat de kleine bij zijne ouders kon doen blijven, en dat was? Dat ook *zij* het geloof hunner vaderen afzwoeren!

Dit werd natuurlijk geweigerd, maar die trouw aan hun geloof kostte hun het kleine knaapje, dat zij zoo lief hadden.

De klagten des vaders, de tranen der moeder, beider wanhoop, niets was in staat Rome te bevredigen, en de geweldige hand van Pausselijke carabiniers scheurden den kleine van het hart der moeder. Hij werd naar Rome gevoerd en ontving daar door *Pius* IX, die inmiddels voor de eer der kerk *moest* optreden, het teeken des kruises op het voorhoofd, onder de, niet alleen tegenover de ouderen, maar tegenover de geheele wereld, tartende verklaring: »gij zijt het eigendom der kerk en niemand zal u rukken uit hare magt!«

De wereld was verbaasd, ja als 't ware ontsteld, bij zooveel overmoed, maar Rome had de maat vol gemeten en de kreet eener Israëlitische moeder om haar kind, klonk tot aan de einden der aarde.

»Ziet,« — riepen zelfs de onverschilligsten — »wat Rome durft, en bedenkt, wat het, als zijne magt geëvenredigd zal zijn aan zijn wil, doen zou!«

En wat *deden*, neen, vragen wij niet te veel, wat *spraken* de Mogendheden van Europa tegen *Pius* IX over dien kinderroof?

De staatkunde, de koude staatkunde, antwoordde op de jammerklagten eener moeder: »de Paus handelde volgens het voorschrift der Kerk en hij is Meester in zijn eigen Land!« en de Gekroonden, die hunne bevreemding over het feit te Bologna, te Rome openbaarden—zij deden het slechts met de uiterste spitse der lippen, bevreesd als 't ware voor een te veel gesproken woord!

Hoe flaauwmoedig in de eeuw der vrijheid, in de eeuw, zoo prat op burgerregt en op dat des huisgezins!

Onze Regering, en daardoor schreef de heer *Bosscha*, Minister van Hervormde Eeredienst, eene belangrijke bladzijde in onze geschiedenis, liet aan *Pius* IX haar leedwezen over het gebeurde te Bologna betuigen, en de heer *Bosscha* lichtte de diplomatieke handeling in de Tweede Kamer, even cordaat als welsprekend toe.

Zoo handelde Rome, en nog in 1858 trotseerde het elk verwijt en elke bedreiging.

En *thans*?

De magtige Monarch, op wiens schouders Rome zich boven Europa zou verheffen, wien de eer! toegedacht was, om der Jezuïten dienstknecht te zijn, had zich eene geheel andere rol dan die der dienstbaarheid toegedacht, en hij trad te Rome op, niet als iemand die bevelen vraagt, maar goeden raad, zelfs ongeroepen, geeft — een raad die, hij wist het, geheel onwelkom zou zijn; ja toorn verwekken. De geweldige, die in de volle kracht van den mannelijken leeftijd, voor Rome zou zijn wat Keizer *Frans Jozeff* met al de welwillendheid der jeugd toonde te wezen, trekt de Alpen over, reikt de hand aan Rome's ongehoorzamen zoon Koning *Victor Emmanuel*, schrijft op de banier zijner armee: »*Italie vrij!*« verslaat den beminden zoon van *Pius* waar hij hem ontmoet, en biedt hem de eene hand tot vrede, terwijl de andere den verslagene eene der schoonste parels uit zijne kroon ligt en aan den bondgenoot toewerpt. De »oudste zoon der Kerk« komt niet te Rome, met de herhaalde bede: kroon mij in het groote, trotsche Parijs, en zeg mij verder wat ik doen zal!« maar met de vermaning: »geef uw volk meerdere vrijheid, of leg den wereldlijken scepter neder, opdat uw herdersstaf krachtiger zij!« luistert niet als een »vroome zoon« naar de bisschoppen als dezen voor Rome ijveren, maar gebiedt hen te zwijgen of zet een scherpe wacht voor hunne lippen — de Vorst die weet wat eene pen waard is, de pen gevoerd door de bekwaamheid van een geestdrijver, die hem meer dan eens begroette als de »gezegende des Heeren!« en hem zooveel beloofde, die het geschreven woord op zoo hoogen prijs stelt, omdat hij weet dat het zijne plannen bezielde en verheerlijkte — hij treedt met fieren tred op *Veuillot*, de beminde en gehoorzame zoon van *Pius IX*, gevierd of gevreesd van zoovele hoogere geestelijken, toe, en ontneemt hem zijn wapen, dat is als 't ware zijn leven, en zegt tegen hem: »gij dweeper voor Rome en beroerder Frankrijks, zwijg!«

Wij herhalen de vraag die wij in den beginne deden: en *thans*?

De Keizer van Oostenrijk, de dienaar van Rome, dien zooveel zegen was beloofd door de Jezuiten, die het paard bereidde tot den strijd en overwinnen zou in de Mogendheid des Heeren —, hij kwam als een verslagen en beroofd man in zijne hoofdstad terug en spreekt nu met de Protestanten als regthebbenden, en zoekt de vriendschap der Israelieten!

Welk eene vernedering voor de ultramontanen in hun Europeesch paradijs!

De geestelijke die het bevel gaf: haal den kleinen *Mortara* uit het huis zijner ouders en breng hem onder militair geleide naar Rome!« is gearresteerd en terwijl de Protestanten in Midden-Italie geen blad van den bijbel in handen durfden nemen, worden er nu bijbels uitgedeeld aan allen die het woord des levens wenschen te kennen, vergaderen nu de Protestanten en Catholieken, die protesteren tegen verdrukking des geestes, en hooren en luisteren naar de verkondiging van het zuivere Evangelie.

En *Veuillot*: hij die op de bazuin blies, en de aanstaande heerlijkheid van Rome aankondigde, terwijl hij een spottenden lijkzang liet hooren op het Protestantismus!

Hij, zoo gevierd door dweepers, zoo gevreesd door zwakken van geest, zoo hoog aangeschreven te Rome, nu verlamd door eenige weinige regels van een keizerlijk besluit staat alleen ontvangt giften en, men zegt het, maakt zich tot den dankbaren vriend van een bankier, van een gunsteling des Mammons, — hij, die vroeger zoo bijkans onnavolgbaar laag neerzag op het goud, dat slijk der aarde en zich met zoo tergende voornaamheid plaatst tegenover de *Rothschilds* dezes tijds, steekt de hand uit naar eene aanstelling tot spoorweg-beambte!

Ziedaar in groote trekken een gedeelte van het beeld onzes tijds geschetst! zoo als de laatste jaren dit hebben geformeerd, en welk eene leering is daarin weggelegd!

De overmoed der ultramontaansche partij, die de vreesachtigen zoo verontrustte — hij bragt haar ten val.

Daardoor werden de oogen geopend van hen, die magt hadden, en toen zij tot de overtuiging kwamen, dat in het hart der volkeren, de liefde tot vrijheid krachtig genoeg leefde, om den strijd tegen de verdrukking van ligchaam en geest te aanvaarden, toen plaatste Koning *Victor Emmanuel* zich moedig op den weg tegenover de ridders van den domper; en zag men de grenadiers van *Napoleon* III op den top der Alpen, en wapperde aldaar de Fransche banier met het opschrift: »*Italie vrij!*«

Zóó prediken de wereldgebeurtenissen dat er Eén is, die de berekeningen en plannen der boozen te schande maakt en ook over Koningen en Keizers gebiedt op het slagveld. Zóó leeren zij ons, dat men zijn vijand moet kennen en hem weêrstand bieden met eerlijke wapenen, maar ook, dat, al is onze kracht klein, ons geloof sterk mag zijn op de zegepraal van waarheid en regt, omdat Hij, die het waarachtig geluk der menschheid beoogt, den tijd kent, waarop de overwinning moet worden behaald en de magt heeft, om de vijanden van het rijk van verlichting en deugd onschadelijk te maken en te leiden naar Zijn wil, ja te veranderen in herauten des lichts.

Oostenrijk maakt zich, zoo stil mogelijk, gereed, om den Paus te helpen, en passant, de verdreven Hertogen weer op 't kussen te plaatsen, en, mogt de wind gunstig blijven, Lombardije terug te nemen.

Rusland kan nog niet zoo ten eenehmale ontrouw worden aan de heilige alliantié, waarvan de eerste *Alexander* de ziel was, en vindt het ook te achteloos, te onverschillig, om Frankrijk en Engeland de Italiaansche kwestie zoo onder hun beiden te laten beslissen.

Pruissen, dat gaarne denkt als Rusland, en eene zeer anti-Fransch of althans anti-Napoleonsgezinde partij heeft, laat ook zijne tanden zien en pruttelt tegen de voogdijschap, die Engeland en Frankrijk zich aanmatigen.

Dit een en ander gaf de vijanden van Italie, dat zijn de vijanden van verlichting en beschaving, moed op eene beweging ten gunste van de gevlugte Vorsten en van den Paus, en die moed werd nog verhoogd door de hoop op eene nederlaag van het Ministerie Palmerston in het

Parlement, terwijl de houding der hoogere geestelijkheid tegenover den Keizer, menigeen tot de profetie verleidde: »de trotsche, magtige Monarch zal zich krommen voor Rome's Opperpriester!«

Intusschen — de verwachting van de zoodanigen werd dezer dagen weder op eene harde proef gesteld, vooreerst door een ernstig woord van den Franschen Minister van Binnenlandsche Zaken aan de prefecten, waarvan wij in ons vorig no. reeds met een paar woorden spraken, en door twee *overwinningen*, door het Engelsche Ministerie in het Lagerhuis behaald. De circulaire van den Franschen Minister is een hoogst belangrijk stuk en verdient eene oplettende lezing en overpeinzing.

Hij zeide hoofdzakelijk dit:

»Sedert eenigen tijd verschaft de zaak der Romagna een voorwendsel tot pogingen om de gemoederen in beweging te brengen, waaraan een einde gemaakt moet worden. Vergetende wat de Keizer sedert tien jaren voor den Heiligen Vader heeft gedaan, spreekt men van vijandigheid en berooving, zonder te letten op den diepen vrede, dien de kerk in Frankrijk geniet, op den eerbied, de welwillendheid en vrijgevigheid, waarmede zij door het gouvernement bejegend wordt, spreekt men van vervolging. Tractaatjes in dien geest met meer of minder talent geschreven, worden in de *kerken*, in de *scholen*, in de *woningen* der particulieren bij *honderdduizenden* om niet uitgedeeld en hier en daar hoort men die *lasteringen en opruijingen* zelfs van den *kansel*. Onder degenen, welke in die kunstenarijen de hand hebben, zijn zekerlijk velen verblind maar ter goeder trouw; doch de partijgeest voert hun medestanders toe en deze zijn niet de minst ijverige. De bevolking schijnt zich weinig te bekommeren om al dat drijven; het is in het oog der verstandige lieden eer nadeelig dan nuttig voor de godsdienst en de regering had gehoopt dat daaraan van zelf een eind zou komen wanneer zij het geduldig en lankmoedig liet begaan. Doch wel verre van te verflaauwen, worden de pogingen al ijveriger; de welgezinde burgers vragen, of de lankmoedigheid des gouvernements, wanneer zij zonder vrucht nog langer volgehouden wierd, niet in zwakheid zou ontaarden. Zoo denkt ook het gouvernement en terwijl het gematigd en welwillend blijft, acht het den tijd gekomen om de wetsbepalingen, welke het in zijne verdraagzaamheid buiten toepassing had gelaten, te herinneren aan degenen welke ze overtreden.«

De minister gelast de prefecten, de bestaande strafbepalingen tegen degenen, die zonder magtiging van de regering drukwerk verspreiden, voortaan in toepassing te brengen, en zegt verder: *»Er zijn andere feiten van meer teederen doch niet minder bedroevenden aard, waarop ik uwe aandacht vestig: op verscheiden plaatsen in ons land heeft een onregtvaardige en onverstandige ijver zich op den kansel tegen het gouvernement of tegen den Keizer uitgelaten en woorden, welke noch de waakzaamheid der bisschoppen, noch de welwillende raadgevingen en vertoogen van de burgerlijke overheid hebben kunnen terug houden.«* De kansel heeft in alle geloofszaken volle vrijheid, doch voor het klaarblijkelijke belang der godsdienst en om den wille van den algemeenen vrede, moet hij zich zorgvuldig vreemd houden aan het gewoel buiten den tempel, en er bestaat in onze wetgeving eene correctionele strafbepaling voor het geval dat de kansel van dien regel afwijkt. Het gouvernement acht niet dienstig, die bepaling streng te doen toepassen; zonder dadelijk de toevlugt te nemen tot harde maatregelen, waartoe het alleen door feiten van bedenkelijker aard zou kunnen worden genoopt, herinnert het u, dat dergelijke verkeerdheden, krachtens de bepalingen der wet van 18 Germinal jaar X, na onderzoek van overheidswege, voor den staatsraad kunnen gebragt worden. Gij zult u dienaangaande gedragen naar nadere voorschriften, welke gij van den minister van eeredienst ontvangen zult.«

Het Ministerie *Palmerston-Russell* heeft nu eene meerderheid van 116 stemmen in het lagerhuis. Dat verheugt Frankrijk en geeft Midden-Italie moed. Jammer dat de reform-bill in Engeland spoedig ter tafel komt, want dan zal er weer een storm opstaan tegen het Ministerie.

Frankrijk en Engeland zijn nu bezig aan een zeer pleizierig werk, namelijk aan het maken van eene roos ter, te gebruiken als er buit, op China behaald, is te verdeelen.

Vroeg genoeg, denkt misschien deze of gene, maar er is toch kans op buit. De vereenigde Engelsch-Fransche krijgsmagt zal de reis naar het Hemelsche Rijk wel niet vergeefs doen.

Koning *Victor Emmanuel* ontving de hulde der Milanesche geestelijkheid — hij, de ongehoorzame zoon van Rome, de Vorst voor wien een banvloek — nog niet geteekend! — gereed ligt.

Een nieuw bewijs, dat de homogeniteit onder de hoogere Roomsch Catholieke geestelijkheid geheel verbroken is.

Dat is inderdaad een gewigtig verschijnsel en verzwakt de fondamenten van het oude Vatikaan, meer dan men welligt denkt. Een der hoeksteenen van Rome is eenheid en die verbrokkelt bij den dag.

Volgens eene telegrafische depêche uit Parijs, zou Keizer *Frans Jozeff* eene liberale constitutie uitvaardigen en ook Hongarije en Venetie tevreden stellen.

Dan zou men niet meer mogen zingen:

»Eer vaart de Keizer van Marocco
Als zieketrooster op 's lands vloot«,

eer de *Metternich*'sche politiek het volk geeft, wat het Volk toekomt.

Dezelfde depêche sluit aldus: »Oostenrijk maakt groote toebereidselen ten oorlog.«

Dit berigt maakt het eerste niet geloofelijker, of zou Keizer *Frans Jozeff* beginnen te begrijpen, dat hij geruster oorlog kan voeren, als hij zijne Volkeren te vriend heeft?

Op de vergadering der Stenden te Flensburg zou worden gesproken over de *vrijheid van drukpers* en over het regt tot *openbare vergadering*. Eer men daartoe overging, nam de Commissaris des Konings het woord, keurde de houding van het Stenden-Collegie af en verklaarde kortaf: »de Regering verkiest geene vrijheid van drukpers, omdat die vrijheid in 1848 het teeken gaf tot *oproer*.«

Graaf *Bandessin* protesteerde tegen die onwaardige beoordeeling der Regering, maar de President ontnam hem het woord en hief de zitting op.

Eene Regering en eene Vertegenwoordiging, die zoo met elkanderen leven — wat heil is daarvan te wachten voor het Volk, dat — *betaalt!*

Volgens andere berigten, of wel onderrigte lieden! wil Oostenrijk eerst zien geld te krijgen, dan een *Noordsch verbond* tegen Frankrijk tot stand te brengen en tegelijker tijd tweedragt stoken onder de Italianen.

Men zegt nu, dat de Keizer van Marocco tamelijk arm is en spreekt niet meer van de millioenen spaarpots dien hij zou bezitten.

Te Madrid organiseert men pleiziertogtjes naar Tetuan in 4 dagen uit en te huis, kosten zeer civiel.

Maarschalk *O'Donnell* heeft eene conferentie gehad met Moorsche autoriteiten, over het sluiten van den vrede, doch zoo 't schijnt vergeefs. De een vraagt te veel, en de ander wil niet genoeg geven.

Een Engelsch blad verzekert, dat er een verbond is gesloten tusschen Oostenrijk en Rusland.

Keizer *Frans Jozeff* doet aan Keizer *Alexander* II concessien ten aanzien van het heilige Graf (de heer *Veuillot* moest nog in zijn *Univers* kunnen spreken!) en zijne Donau-politiek harmonieren met die van den Czaar. Deze waarborgt daarvoor aan Oostenrijk het volkomen bezit van den geheelen Keizersstaat, met inbegrip van Venetie en Hongarije!

Geloove wie wil — deze tijding, zooals zij daar spreekt, gelooven wij nog niet.

Maar — schrijven wij niet af wat er wordt geschreven en getelegrafeerd over Italie en de onderhandelingen over Italie. Die zich herinnert hoe er gelogen werd naar aanleiding van de Minister-crisis in ons Land, zal wel beseffen hoe weinig er te gelooven is van 't geen er gezegd wordt nopens de Italiaansche kwestie.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft bij arrest van den 21 dezer afgewezen de voorziening in cassatie van *Isaac Haas*, koopman te Almelo, welke bij arrest van het provinciaal Geregtshof in Overijssel van den 30 December 1859, wegens het houden van een magazijn van lompen, binnen de stad Almelo, zonder daartoe de vereischte vergunning te bezitten, is veroordeeld in eene geldboete van f 15—« en in de kosten der procedure.

Bij Koninklijk besluit van 21 Februarij 1860, No. 108 is benoemd tot referendaris bij het Departement van Financien, de heer Mr. *J. L. de Bruyn Kops*, thans hoofdcommies bij hetzelfde Departement.

Men zal zich herinneren, dat — eenigen tijd geleden — een winkelier te Amsterdam is veroordeeld tot eene cellulaire gevangenisstraf voor den tijd van één jaar, intrekking van patent enz. wegens het vermengen van koningsballen met eene vergiftige zelfstandigheid, menie. Wij vernemen thans, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft den veroordeelde — omtrent wiens goede trouw even als omtrent zijne onwetendheid van het schadelijk karakter der menie de krachtigste getuigenissen waren bijgebragt — goedgunstig algeheele kwijtschelding van straf te verleenen.

Men merkt op dat van de acht ministers, waaruit het nieuwe ministerie is zamengesteld, zeven vroeger of nog, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal waren, als de heeren *van Hall, Rochussen, Mutsaers, van Heemstra, Lotsy, Bosscha* en *Godefroi*.

Ongeveer een jaar geleden is te Groningen eene Muziekschool opgerigt, onder de leiding van den Heer *van Druten*. De kweekelingen dier school, zegt de *Prov. Gron. Ct.*, gaven Maandag avond, voor 't eerst, proeven van hunne vorderingen. Die proeven verbaasden het publiek, ja, de kenners getuigden eenparig: ongeloofelijk! en riepen opgetogen: *»Bravo! Bravo!«*

Uit die school, indien zij de krachtdadige belangstelling ondervindt, welke haar toekomt, zal Groningen een orkest zien ontstaan, waarop de stad roem mag dragen.

Naar men verneemt heeft de heer *T. J. Stieltjes* afgezien van de reis naar Rusland, alwaar hem de betrekking van ingenieur divisionaire bij den spoorweg van Moscou naar Saratof was aangeboden.

De bekende zaak van *Philip Kropveld* te Zwolle, schrijver van het tooneelstukje *Jonas de Bankroetier*, zal op Maandag den 5 Maart 1860 voor den Hoogen Raad der Nederlanden dienen.

De gemeenteraad van Deventer heeft in de laatste vergadering besloten, dat aan den aldaar te vestigen *land bouwproeftuin*, het kosteloos gebruik zal worden afgestaan van drie bunders grond, gelegen buiten de Brinkpoort, even buiten de stad. Die afstand is voorloopig voor den tijd van negen jaren, op voorwaarden, die zijn opgemaakt in overleg met de vroeger door de deelnemers aan het plan benoemde commissie.

Te Heteren heeft men langen tijd getracht het luiden der klokken van den kerktoren der Hervormden bij den aanvang der kerk te beletten. Daar dit gebruik sinds 1798 dagteekent, heeft men niets daartegen kunnen doen. Thans heeft de raad, waarvan de meerderheid Roomsch kath. is, den verkoop van den toren aangekondigd. De kerkeraad is daarentegen bij adres aan den koning opgekomen, daar een toren bij brand of watersnood zeer noodig kan wezen.

Nopens de handelsbeweging te Dantzig in 1859 deelen wij het volgende mede:

Voor den handel in het algemeen en voor de scheepv
kan het jaar 1859 in zijne gevolgen voor die stad n
als gunstig beschouwd worden, ofschoon de *graanhan*
van grooteren omvang was dan in het voorgaande ja
De kortstondige rijzing der graanprijzen, welke in
tijdens den Italiaanschen oorlog plaats vond, gaf tot v
speculatiekoopen aanleiding, welke echter, door een
plotselingen teruggang der prijzen, groote verliezen v
oorzaakten. Nederlandsche en Scandinavische schep
welker vlaggen als geheel neutraal beschouwd werde
bedongen hooge vrachten, daar vele handelaars hun
geheelen voorraad naar Engeland verscheepten op ho
van een spoedigen en gunstigen verkoop.

De uitvoer van granen heeft in 1859 bedragen: v
tarwe 31941 last; van rogge 21,805 last; van gerst 27
ast, van haver 190 last; van erwten 2294 last; van lij
zaad 560 last; van raapzaad 2444 last.

De voorraad op 31 December 1859 bedroeg: van tar
6450 last, van rogge 1670 last; van gerst 560 last; v
haver 420 last, van erwten 570 last; van lijnzaad 150 la
van raapzaad 1040 last.

Onder den voorraad van 6450 last tarwe, bevinden zi
circa 4000 last van vroeger, waarvan ongeveer de he
van den oogst van 1857; deze zijn meestal nog in de eers
hand, terwijl de ca. 2450 last van het nieuwe gew
grootendeels door commissionairs en speculanten z
gekocht.

Alle gewassen van den laatsten oogst leverden een zwa
gewigt op. Tarwe werd in enkele gevallen van 140 po
rogge van 132 pond gevonden. Bij de spoedige ontwi
keling der aren, ten gevolge van de hitte en het gebr
aan regen, heeft het aanzien der korrels veel gelede
De gewone heldere kleur onzer tarwe is schaars te vinde
Van rogge is de kleur, vooral bij de zwaardere soorte
donkerbruin, terwijl de meelrijkheid wordt geroem
Witte erwten zijn ruim en zeldzaam zoo schoon gewo
nen. Van graauwe erwten was de oogst zeer schoo
Gerst leverde een middelmatigen oogst op van voldoe
gewigt. Lijnzaad werd weinig uit Polen aangevoer
Raapzaad leverde geen ruim beschot op maar zeer schoo
drooge qualiteit.

De prijzen hebben in den loop van het jaar gevarieer
voor:

tarwe	tusschen	Rd.	130	in	Februarij	en	190	in	Mei;
rogge	„	„	75	„	Julij	„	103	„	Decembe
gerst	„	„	80	„	Mei	„	109	„	Novembe
haver	„	„	48	„	Augustus	„	74	„	Maart;
erwten	„	„	110	„	December	„	150	„	Februarij
lijnzaad	„	„	150	„	Mei	„	170	„	Januarij
raapzaad	„	„	130	„	Julij	„	170	„	Augustus

De *houthandel* kon de gewenschte uitbreiding niet erla
gen, daar de staatkundige verwikkelingen den lust t
ondernemingen zeer beperkten, terwijl de staking van
werkzaamheden onder de Londensche arbeiderslieden
den uitvoer van timmerhout eene niet onbelangrijke stre
ming veroorzaakte. Vuren balken bleven hoog in prijs
kwamen niet zoo talrijk als in 1858 ter verscheping a
de markt. In deelen was daarentegen de handel va
grooteren omvang. Eikenhout bleef voor de marine g
vraagd; eiken staven bleven hoog in prijs; de toevoer w
gering en de uitvoer klein.

Van houtwaren is uitgevoerd: greenen balken 178.13
stuks; dito van 8—11 duim 26.075 st.; masten en spier
11,371 st.; diverse deelen 289.155 stuks; spoorhout
504 647 stuks; klaphout 3,939 vaam, eikenbalken 34,1
stuks; eiken planken 179771 stuk eiken duigen 12 351 sch

De *geheele uitvoer* heeft in 1859 bedragen eene som va
Rd. 14 975 930. (Rd. 2,278 201 meer dan in 1858), waa
onder voor ruim 8 millioen aan granen en zaden en circ
5 millioen aan houtwaren.

De *gezamenlijke invoer* heeft bedragen Rd 7,490.49
zijnde Rd 2,211,271 meer dan in 1858.

Wat den specialen handel met Nederland betreft hee
de *invoer* van daar 387,566 Rd. bedragen, zijnde 57.76
minder dan in 1858, uit welk jaar vooral van koffij e
thee een groote voorraad was overgebleven, weshalve d
aanvoer zooveel minder was.

De *uitvoer* naar Nederland heeft plaats gehad met 18
schepen en eene waarde van Rd. 1 496,303 bedragen, zijn
Rd. 658,691 minder dan in 1858. Onder de naar Nederla
uitgevoerde artikelen waren 3462 lasten tarwe, 3920 last
rogge, 543 lasten erwten, 69 lasten lijnzaad, 479 last
raapzaad, 18 lasten gerst, 195 centenaars mosterdzaa
243 cent; dodderzaad, en voor Rd. 114 312 aan hou
waren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK

Parijs. Volgens aanschrijving van den minister va
justitie zullen de deurwaarders, even als vroeger,
teregtzittingen slechts mogen bijwonen *en frac* en m
witten das en voorzien van den ivoren staf.

—Zekere *Josset* is door het hof van assies van het dep
tement Aisne ter dood veroordeeld, wegens het vermoo
den van twee oude lieden, de echte lieden *Laly*. Aan
krimineel proces is echter een civiel proces van bijzond
ren aard verbonden. De echte lieden *Laly* hadden elka
der per testament wederkeerig tot erfgenaam gemaak
den langstlevende alles Thans is de vraag: wie heeft h
langs geleefd? De moordenaar *Josset* verklaart, dat h
eerst de vrouw heeft vermoord, toen zij het huis uittr
en daarna den man, die te bed lag. De wettighe
van dien getuige wordt echter door een der partij
betwist.

— Dezer dagen zijn door het hof van Finistère eeni
personen tot levenslangen dwangarbeid veroordeeld wege
voor eenige jaren gepleegden diefstal bij nacht m
inbraak, nadat in dezelfde zaak toen ter tijde tw
eerlijke arbeiders onschuldig tot twintigjarigen dwanga
beid waren veroordeeld, welke ongelukkigen zich hun
veroordeeling zoozeer aantrokken, dat de een in he
bagno, de ander in Cayenne is overleden. Het hof va
Finistère heeft goedgevonden de openbaarmaking de
debatten alsnu te verbieden.

—De subsidiën voor de schouwburgen en het con

servatoire zijn voor dit jaar op 1 708 000 frs geraamd.

—Mevrouw C. te Lyon, oud 40 jaar, is jl Zaturdag van haar vijftiende kind bevallen. Hare oudste dochter is gehuwd met den broeder van haar tweeden man en zij is dus ook de schoonzuster van hare dochter, die een kind van twee jaar heeft. Mevrouw C. is dus grootmoeder en tante van dit kind; hare dochter is daardoor tante van haar broeder en de nieuw-geborene wordt oom over zijne tante en broeder van zijn vollen neef.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

's Hage 27 Feb. De *Staatscourant* berigt, dat de inlanders van Borneo het Nederlandsch stoom-oorlogschip *Onrust* op de rivier bij Banjermassing overvallen, in den grond geboord en de bemanning, bestaande uit 62 personen, waaronder de officieren, vermoord hebben

De officiële berigten uit Boni zijn voldoende.

(*Dit berigt is reeds gisteren avond door Assen verspreid*)

Amsterdam. Maandag, 27 Febr. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt :

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{3}{4}$ percent. dito 4 pCt. $98\frac{9}{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 1815 5 pCt. $103\frac{7}{16}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $69\frac{5}{8}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad op het Najaar f 6 lager; op April f 384 — Raapolie onveranderd; op 6 weken f $39\frac{1}{4}$ — Tarwe ruim prijshoudend. — Rogge iets hooger; 129 ponds Pruiss'sche f 248. — Garst onveranderd. — Boekweit prijshoudend. 118 ponds Gordijker f 225.

ASSEN, 28 Februarij.

De gisterenavond alhier door het gezelschap, onder directie van de heeren *Stoete en Schröder* gegevene voorstelling heeft zeer goed voldaan; inzonderheid verdiende het spel van den heer *J. J Stoete* als „Martin, de Kruijer" en van Mej. *Grijswijt Obell* als zijne vrouw in het voorstuk en van dienzelfden heer als Lord *Herrison* in het nastukje allen lof.

—

Bij beschikking van den minister van Justitie dd. 21 Feb. jl. is de uitrusting der Rijksveldwachter nog vermeerderd met hooge lederen schoenen, welke door hen ten minste 6 maanden zullen gedragen worden.

Ook brengt genoemde Minister nogmaals ter kennis van de belanghebbenden, dat er vooreerst geene gelegenheid bestaat tot plaatsing bij de Rijksveldwacht, en dat mitsdien de na heden tot dat einde ingediend wordende verzoeken, zullen gehouden worden buiten beschikking.

—

Bij beschikking van Z Exc. den Minister van Binnenl. Zaken van 24 jl., wordt met 1 Mei overgeplaatst van Assen naar Roermond, de adspirant-ingenieur *H. A. J. W van Beusekom* en van 's Hage naar Assen, de adspirant-ingenieur, de heer *J J. Roelants*

—

Men berigt, dat de Tweede Kamer den 13 Maart zal bijeenkomen.

—

Het nieuwe Ministerie zal een spoorwegnet doen leggen — zegt men — maar de lijn van Meppel over Assen naar Groningen *niet*.

Die dit zeggen, spreken niet namens het Ministerie, maar zij roepen de Drenthers toch toe: Zijt *wakker*, laat u bij tijds hooren, bepleit uwe spoorwegwenschen waar het pas geeft, en doe dat *onvermoeid* en *krachtig*!

In de *Groninger Courant* zegt iemand: *Groningers en Friezen vereenigt u!* en waartoe? tot het verkrijgen eener lijn van Harlingen over Groningen naar Leer en van Harlingen naar Meppel.

Omdat Groningen zulke lijnen zou verkiezen?

Neen, maar omdat eene lijn over Assen toch niet zou worden gegund.

Haast u toch, Drenthers!

Spreekt en gebruikt niet al te veel consideratien, want om door *stoom* vervoerd te worden, is het in onzen tijd noodig, met stoom *te spreken* en te handelen.

—

Wij hebben in der tijd onze lezers gewaarschuwd voor en te goed vertrouwen op de geruchten, ten aanzien van de minister-crisis en van de mannen, die men eene portefeuille zou laten aanbieden.

De *Middelburgsche Courant* reikte den heer *Thorbecke* de portefeuille van Binnenlandsche zaken en gaf zich tevens een bedankje. En hoe was zij zoo ongelukkig? De heer *Thorbecke* vond vele gebreken in de organieke wetten, die verbetering eischten, doch wenschte zich met eene taak van zoo grooten omvang wel te belasten

Maar, zeide genoemde Courant, welligt zien wij de heer *Thorbecke* spoedig als Minister van Buitenlandsche zaken optreden.'

Een bepaalde last om een kabinet te formeren, vervolgde het blad, is echter niet aan den heer *Thorbecke* gegeven Wel is hij twee maal op het paleis ontboden, beide keeren zonder weten van den heer *Rochussen*.

Zoo veel regels, zoo veel onwaarheden.

't *Amsterdamsch Handels en Effectenblad* verhaalt, dat ook portefeuilles zijn aangeboden aan den Burgemeester van 's Gravenhage en den heer *Gevers Deynoot* en den heer Burgemeester van Leijden, den heer *Tiboel Siegenbeek*.

Een ander blad verzekert dat den heer *Betz* uit Rotterdam, de portefeuille van Finantien werd aangeboden.

Al weder; zoo veel regels zoo veel onwaarheden.

Volgens sommige bladen is de heer *van Hall* tot president van het Ministerie benoemd, voor den tijd van één jaar.

Is dit waarheid, dan *kan* die benoeming van gewigt zijn, indien zij iets anders beteekent, dan het presidium 't welk tot nu toe, beurtelings door de verschillende Ministers werd waargenomen.

Zal de President-Minister, zoo als vroeger in Frankrijk, zedelijk verantwoordelijk zijn voor de politieke rigting van het geheele Ministerie en elk lid daarin slechts voor de feilen in zijn departement begaan?

Wij weten 't niet, hoewel wij 't in menig opzigt wenschelijk achten, dat er een president zij die in belangrijke zaken of bij gewigtige gebeurtenissen het geheel met meerder kracht en zoo noodig, meer tijdig doet optreden.

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* verwacht, dat het Ministerie voor de Tweede Kamer zal optreden, met een programma en gelooft, dat het onmiddelijk ter tafel zal brengen het *spoorweg-vraagstuk*

De *Amsterdamsche Courant* is zeer ingenomen met dit Ministerie, andere bladen wachten op *daden* en de ultra liberale partij begroet het met spot. Zij noemt den Minister van Binnenlandsche Zaken den „goeden heer *van Heemstra*" zegt dat de heer *Godefroi* onder dit Ministerie niet *hoort*. (De heer *Godefroi* is vrij doof) en voorspelt het een spoedigen dood.

Het *Handelsblad* zegt, dat sedert 1840, het jaar der troonsbestijging van Koning *Willem* II, er 53 nieuwe of gewijzigde ministerien zijn opgetreden. Hoe menig bekwaam man heeft dus te 's Gravenhage tijd gehad om — weinig te leeren.

—

Op 25 jl. vierde een inwoner van Peize, *H. Hagena*, met kinderen en kleinkinderen, zijn 94 verjaardag Die man draagt de kroon der grijsheid met eere, wordt geacht door allen, is velen tot raad en hulp, is — als het weder het men vergunt — een goed voorganger naar het huis des gebeds, en mag den Hemel danken voor het volle genot zijner zinnigen.

Welk een voorregt, zóó de oudste te zijn geworden van het dorp!

—

Te Zwiggelte, zoo schrijft men ons, is ten huize van den koopman *H. Euving* ter wereld gekomen een levend kalf met twee koppen, vier oogen en twee ooren, twee neuzen, twee tongen en snuiten met volwassen tanden.

Het buitengewoon kalf-exemplaar is dadelijk afgemaakt en de koppen zijn daarvan te zien, voor ieder die gaarne de natuur op eene fout betrapt.

—

Ook de Zuidlaarder jongelingschap heeft een vijandig uitstapje gemaakt tegen het vernielend konijnengeslacht, en mede niet te vergeefs. *Zij* kwamen terug met 56 vier voetige dooden

Te Peize is Reintje No. 2 in handen zijner vijanden geraakt, een wijsneus, die vele wederwaardigheden op zijn vossenpad ontmoette. Eens, dat bleek althans, zat hij in een hazenstrik, doch ontkwam eene meer afdoende arrestatie of den kogel, door zich los te rukken, een gedeelte van den strik om den achterpoot medenemende. Daarna werd hij door een Lieversch-jager in zijne rooversoverpeinzingen overrompeld, maar ontsnapte hond en geweer. Nu echter maakten Peizer schutters een einde aan zijn leven en lijden, trouwens de strik, die hij nog altijd om den achterpoot droeg, deed dezen al vrij wat zwellen.

Men ziet nu uit naar Rein-oom No. 3 hoewel deze slimme gasten wel spoedig zullen werken, dat Peize hun *eldorado* niet is.

—

De vossejagers te Eelde waren niet zoo gelukkig, als die van Peize, want twee klopjagten aldaar gehouden, beloonden de moeite van zoovelen met slechts twee konijnen.

Zij zagen wel een vos en de vos zag zijne vervolgers ook wel, maar daar bleef het bij.

Men mompelt er van, dat het vel van den velddiplomaat reeds verkocht was!

—

Te Noord-Broek geraakte dezer dagen eene vette vaars los, die naar Delfzijl op marsch zou gaan ter slagtbank Zij schrikte, ontkwam hare geleiders en holde onder een verschrikkelijk gebrul, in 't wild voort, staande voor dam noch hek Die toeschoten om haar te vatten, maakten spoedig regts om keert. Eindelijk liep zij, door een open staand hek in een stuk land, maar hoe haar nu in handen te krijgen? Wel vijftig menschen waren er inmiddels bijeengekomen, waarvan sommigen moeds genoeg hadden om op het dier toe te gaan, maar weldra verkeerden zij in levensgevaar. Eerst tegen den avond gelukte het een vijftal kloeke mannen, het woedende beest te vatten en het, gevolgd door eene schaar nieuwsgierigen, naar het logement van den heer *Kroon* te brengen, waar het echter geen nacht logies vond, maar onmiddelijk onder goed geleide naar Delfzijl werd getransporteerd, ten einde al laar onder het slagtmes voortaan afstand te doen van verdere buitensporigheden.

Had het beest, in zijne wilde vaart, den weg door het dorp genomen, dan zou, ten tijde dat er nog al veel volk en schoolkinderen op straat waren, welligt deze of gene het slagtoffer van zijne woede zijn geworden.

—

Men schrijft ons uit Zuidlaren:

„De sterke drank doet nu en dan, helaas te veel! hare bedroevende uitwerkingen op de handelingen harer liefhebbers kennen. Zoo werd onlangs iemand, die sterk drinkt en een geheelen dag aan 't glas zat, door den kastelein bij wien hij den laatsten dronk had genomen, naar huis geëscorteerd. Onderweg ontmoetten zij een paar jongelingen, die van eene spinpartij kwamen en ook te diep in 't glaasje hadden gekeken. Na elkanderen te hebben toegesproken, ontstond er eene verdere vijandige kennismaking en wel zoo, dat 's anderen daags het slagveld geleek op een klein *Magenta*.

Velen wenschen dat de politie wat strenger toezigt hield op 't geen er geschiedt in tapperijen en later op den weg en vooral zij, die bijen houden, want dit zoet eigendom wekt veel verboden lust, immers in den jongsten tijd hadden daarin vier diefstallen plaats.

—

Uit Gramsbergen meldt men ons, dat de goede politie aldaar, de dieven gewoonlijk op gewenschten afstand houdt van het dorp.

In den nacht van 24 op 25 jl. echter hebben zij te Ane bij de weduwe Hulten twee korven met bijen gestolen en daarbij schijnen zij niet gejaagd te zijn, althans juist de zwaarste korven zijn ontvreemd.

De longziekte is in deze gemeente gelukkig geweken. Vijf runderen zijn daaraan overleden.

Te Lutten (Dedemsvaart) heeft men door middel van een zwaren hefboom het kelderraam van den sluiswachter en winkelier *J. de Lange* opengebroken en uit den kelder nagenoeg 100 pd. vet ontvreemd. De dieven hadden haast bij hun nachtlijk handwerk want er lag meer voor de hand en zij namen niets anders mee.

De Justitie zoekt de dieven met gewonen ijver.

Smilde, 27 Febr. Alhier is één vet varken geslagt, waarin 15 bijna volwassen biggen zaten. Men wist natuurlijk niet, dat de knorrepot dragtig was.

Hoogeveen 26 Feb. De hier gestacionneerde Rijksveldwachter, opziener der jagt en visscherij *Geert Nijboer* is den 15 dezer uit zijne betrekking ontslagen.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Ds *Nonhebel* te Vaarsen, heeft bedankt voor het beroep te Heemse.

Roden, 27 Febr. Gisteren hield de Christelijke Afgescheidene leeraar *F. A. Kok*, alhier wonende, des morgens te Een en des namiddags te Roden, zijne afscheidspredicatien, deze leeraar denkt eerstdaags naar zijne nieuwe gemeente Beilen te vertrekken.

ZwEw. had alhier tot tekst verkozen de brief aan de Romeinen XV: vers 13; terwijl bij deze plegtigheid werd gezongen psalm 122 vers 1 en 3; psalm 89 vers 8; psalm 134 vers 3. Eene belangstellende schare, vooral van de Christelijke Afgescheidenen; zoowel uit deze als andere gemeenten woonde deze plegtige godsdienstoefening bij.

De Christelijke Afgescheidene gemeente Roden c. a. verliest in dezen leeraar een ijverig voorganger, zoodat velen hem met groot leedwezen zien heenen gaan.

INGEZONDEN STUKKEN.

Woensdag jl. vertrok van hier te $7\frac{1}{2}$ uur de diligence (onderneming *van Gend en Loos*) naar Veendam.

Halfweg Rolde bleef zij op den weg staan; *de paarden* of een der paarden konden niet verder.

De conducteur begaf zich naar Rolde om een ander paard te halen; onderwijl waren de reizigers verpligt, ongeveer een uur op den weg te wachten, in een wagen, die zeer doorluchtig was

Eindelijk kwam men te Rolde, om aldaar op nieuw zijn geduld op de proef te zien gesteld, zoodat de reizigers des morgens 4 uur, te Veendam arriveerden.

Men vraagt:

1o. Of het wel in 't belang is der firma *van Gend en Loos* als de passagiers, door hare dienst zóó worden getransporteerd, en

2o. Of de autoriteit, die bevoegd en verpligt is, om toe te zien op het publiek vervoer, van het bovenstaande kennis heeft gegeven, waar het behoort.

Een reiziger.

CORRESPONDENTIE.

Eenige ingezonden stukken wachten op plaats en nopens anderen is nog geene beslissing gevallen.

Advertentien.

Bevallen van een' Zoon, MARIA HIJMANS, echtgenoot van
Dr. D. COHEN.
Assen 25 Februarij 1860.

Groningen, 22 Februarij 1860. Heden werd ons ouderhart diep gewond door het geheel onverwacht afsterven van ons Zoontje NICOLAUS, in den ouderdom van bijna 5 jaren. Hoe treffend dit verlies is, het Christelijk geloof doet ons in Gods wijs bestuur berusten.
J. S. HAVINGA OORTWIJN.
J. HAVINGA OORTWIJN—BUSEMAN.

Werd, nog geen jaar geleden, ons ouderhart diep gewond door het overlijden van onze geliefde oudste Dochter heden werd ons ook onze zoo beminde jongste en eenige Dochter LAMMIGJE, in den bloeijenden leeftijd van ruim 24 jaren, door den dood ontnomen.
Moge, terwijl haar sterven haar gewin zij, ons troost worden geschonken, om met onzen nog eenigen zoon en behuwd-dochter, in deze zoo zware beproeving te berusten in den wil van Hem, wiens doen altijd wijs, heilig en goed is.
Wapserveen
den 25 Februarij 1860
H. WILDEBOER.
J. J. IJBEN.

Gisteren namiddag, omstreeks 3 uren, overleed onverwacht, doch zacht en kalm, onze waarde Broeder en behuwd-Broeder EGGE BOERMA, in leven *Hoofdonderwijzer* te Annen, gem. Anloo, in den ouderdom van 37 jaren en 6 maanden.
Annerveenschkanaal 25 Feb. 1860.
J. R. BOERMA Az.
Uit aller naam.

DE DRIEMAANDELIJKSCHE
Collecte
voor de Israelitische Armen alhier, zal plaats hebben op den 29 dezer.
De Manhig. Penningmeester der Israelitische gemeente van Assen,
B. A. KOLTHOFF.

Posterijen.

De DIRECTEUR van het Postkantoor te Assen brengt ter kennis van het Publiek, dat met 1 Maart aanstaande het tijdelijk *avondpostrid* wordt **GESTAAKT**, zullende van af dat tijdstip de correspondentie naar en over Meppel en Groningen per Zwolsche Stoomboot-Diligencen worden verzonden.

Het Kantoor zal geopend zijn 's avonds van 6 tot 7 uur, uitgenomen des Zondags, en van 9 tot 9¾ uur.

Assen 24 Feb. 1860.

De Directeur voornoemd,
H. S. GRATAMA.

Postkantoor te Meppel.

De DIRECTEUR van het Postkantoor te Meppel maakt bij dezen bekend, dat de tijdelijke nachtdiensten naar Groningen, Leeuwarden en Zwolle, met 1 Maart e.k. worden gestaakt en op dien dag de gewone verzendingen met de Diligencediensten der Zwolsche Stoombootmaatschappij zullen worden hervat.

Meppel 26 Feb. 1860.

De Directeur vd.,
D. CARBASIUS.

Hulponderwijzer.

Ondergeteekende, Hoofdonderwijzer te Usquert, prov. Groningen, verlangt ten spoedigste of tegen Mei a.s. een ***HULPONDERWIJZER.***

Conditiën: Kost, inwoning, bewassching en, naar geschiktheid, tot f 100 loon jaarlijks.

Voor gadingmakenden zal ondergeteekende te spreken zijn op Zaturdag den 3 Maart, des middags van 12—1 uur, ten huize van Mej. Wed. BONTEKOE, aan de Groote Markt te Groningen.

Onderwijzers,

welke mogten willen mededingen naar de ***vacante Onderwijzersplaats*** in het Holland-cheveld, Gemeente Hoogeveen, waaraan, behalve vrije woning, eene jaarwedde van f 450—00 is verbonden, worden verzocht, daarvan franco aangifte te doen, onder overlegging der noodige bescheiden, bij het Gemeentebestuur van Hoogeveen, voor Woensdag den 28 Maart 1860.

De Burgemeester,
A. ZEPER.
De Secretaris,
H. J. CRULL.

Een fatsoenlijk hoogbejaard man verlangt eene **VRIJE**, vrolijk uitzigt hebbende **KAMER** met stookplaats, **KOST** en **HUISSELIJK VERKEER**, bij fatsoenlijke lieden en stille ordelijke huishouding. Beddegoed met toebehooren, Secretaire etc. kan medegebragt worden. De hierop reflecterende worden verzocht, zich met franco brieven, en opgave der hiervoor verlangde prijs, te adresseren bij M. VAN DER VEN, onder Steenwijkerwold, Prov. Overijssel.

De ondergeteekende brengt ter kennis van belanghebbenden, dat zijne **GEREGTIGHEID** in de Markte van Weerdinge, ten bedrage van vier twee derde vorrel, ***tot Weide***

te huur

is, bij den heer GOSSELAAR te Noordbarge, kunnende vertien beesten worden geweid.

C. HIDDINGH

Op Woensdag den 7 Maart eerstkomende, des morgens ten elf uren, zal door den Deurwaarder J. SCHUTSTAL te Odoorn, ten huize van den kastelein BUSSEMAKER te Exloo, aldaar publiek worden verkocht:

1 perceel ***SCHELHOUT***, genaamd het ***Westerbosch***, staande en gelegen te Exloo, groot nagenoeg 5 bunder, en een ***DITO***, mede aldaar, groot 47 roeden, ten verzoeke van en toebehoorende aan den heer H. ZEGERING en J. B. T. BUSSEMAKER te Exloo. Inlichtingen en aanwijzing zijn te bekomen daags voor den verkoop bij de eigenaren voornoemd

Odoorn 27 Feb. 1860.

J. SCHUTSTAL,
Deurw.

Aanbesteding.

Op Donderdag den 15 Maart 1860, des voordemiddags te elf uur ten huize van J. RIGTERINK te Oosterhesselen, zal door Jonkheeren Mr. H. J. L. en H. J. P. VAN DER WIJCK worden **AANBESTEED**:

Het AFBREKEN en OPBOUWEN van eene BOERENWONING op de Klenke;

en door laatstgenoemden:

Het BOUWEN eener WONING aan het Drentsche Kanaal,

waarvan de bestekken en teekeningen bij RIGTERINK voormeld van af den 7den Maart ter visie liggen.

VERKOOP OP REGTERLIJK GEZAG.

Op Dingsdag den 6 Maart 1860, des voormiddags ten 10 ure te beginnen, zullen door nagenoemden Deurwaarder te Assen, ten huize van de echelieden W. OOSTERLAAK en W. C. M. CRANENDONCQ, publiek, tegen contante betaling worden verkocht:

Onderscheidene **ROERENDE GOEDEREN**, waaronder eene menigte, zoowel Heeren als Dames en Kinderen **KLEEDINGSTUKKEN**, als: ***Jassen, Broeken, Vesten***, Zijden en andere stoffen Dames **KLEEDJES, CHALONS *vrouwen Rokken, Jakken, Borstrokken, Hemden, Kousen*** en andere **LIJFSTOEBEHOOREN**; voorts Linnen en Katoenen **LAKENS** en **KUSSENSLOOPEN**, ***Tafellakens*** en ***Servetten*** en hetgeen verder bij geregistreerde processen-verbaal van den 25 Januarij jl. en volgende dagen, ten laste van opgenoemde ehelieden, ten verzoeke van den heer JAN KLOEKERS, Kassier, wonende te Assen, is gearresteerd geworden.

Assen 27 Februarij 1860.

G. H. EKKART,
Deurwaarder.

Op Maandag 5 Maart e.k., 's avonds te 7 uur, zullen bij de Weduwe OOSTERGETEL te Assen, publiek worden geveild:

1. Ten verzoeke van de Erven CAREL AUGUSTUS MEIJER: Een ***HUIS*** en ***ERF*** aan de Rolderstraat te Assen, waarin sedert jaren eene ***BROODBAKKERIJ*** is uitgeoefend.
2. Ten verzoeke van Mr. J. GRATAMA te Appingadam:
   Het **EIKEN HAKHOUT** van eene wal, gelegen ten westen van het Eiken hakbosch van Mr. C. HIDDINGH aan den Rolderstraatweg, onder Vredeveld
   Het ***EIKEN HAKHOUT*** van de wal, om het perceel ten noorden van den straatweg, en het ***HAKBOSCH*** ten Noorden van dit perceel
   Aanwijs te bekomen bij KORNELIS KEIZER te Steendijk.
3. Ten verzoeke van Mr L. OLDENHUIS GRATAMA:

Eenige groote perceelen uitmuntend **SCHELHOUT**, aan den Looiferweg, achter het huis van JAN WILLEMS, waarvan de aanwijs geschiedt door JAN WILLEMS; alsmede het **SCHELHOUT** in de Ameltermaat, bij het Daurzerdiep en in het Schapekampje in het 3e gangje.

Voorts zal publiek worden

verhuurd:

1o. Ten verzoeke van Mr. J. GRATAMA, voor den tijd van zes jaren:

11 akkers **BOUWLAND**, vroeger Boschgrond, ten noorden van den straatweg, nabij Vredeveld.

Een stuk **GROENLAND** in twee perceelen, te zamen groot 2 bunder 20 roeden.

2 Ten verzoeke van de Weduwe NIJSTAD:
Een perceel ***BOUWLAND***, gelegen aan den Veeneweg.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN.
Notaris.

COCOS-ZEEP.

Deze **ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Ct.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard

De goede echte soort van het **VERKOOPHUIS** heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte gelijken in kleur en gevoel veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken de Depôthouders instantelijk hunne Kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

PORTMAN'SCHE **POLITOER- of WRIJFWAS**, met gebruiksaanwijzing. Het fleschje 15 cts.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS
En in de bekende Depôts in de andere steden.

DE HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERING.
opgerigt in den jare 1807 te Amsterdam
gaat blijkens de Tarieven, verkrijgbaar ten Kantore der DIRECTIE en bij HH. CORRESPONDENTEN **CONTRACTEN VAN LEVENSVERZEKERING** van onderscheiden aard, aan; — verzekert **WEDUWEN- en WEEZEN-PENSIOENEN** en geeft **Lijfrente-**brieven uit, zoowel dadelijk ingaande als uitgestelde.

De Directeur
P. LANGERHUIZEN
Heerengracht tusschen het Koningsplein en de Vijzelstraat No. 83.
CORRESPONDENT te *ASSEN* de heer E. A. SMIDT.

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze Pillen, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **SLIJM-** en als **MAAGVERSTERKEND** gebruikt worden, door hare zachte werking **de spijsvertering zeer bevorderen**, bijzonder goed tegen de GAL en **zeer zacht laxerend zijn**, zijn tegen 32½ cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar in het Hoofddépôt van den heer J. J. SCHREUDER te Haarlem, alsmede in onderstaande dépôts.

Assen, H. P. A. van GORCUM.	Martenshoek, B. BROERKEN
Gorredijk, S. G. ZWART.	Veendam, S. SAVENIJE.
Hoogeveen, C. H. RADIJS.	Steenwijk, H. SPANJAARD
Noordbarge, gem. Emmen, B. VAN WIEREN.	(3)

OUD CARTAGENA'S

Berg-Planten Olie.

Talrijke proefnemingen en de vleijendste certificaten bevestigen de onfeilbare gunstige gevolgen van het gebruik dezer Haarolie tegen vroegtijdig grijs worden en het uitvallen van het haar. Als gewone Haarolie gebruikt, waartoe 3 à 4 fleschjes per jaar voldoende zijn, is het een zeker voorbehoedmiddel, tegen het zoo lastige als onaangename uitvallen der haren; het behoudt en bevordert het leven en de groeikracht van het haar zoo volkomen, dat men daardoor de vroegtijdige grijsheid voorkomt, die zoo menig nog krachtvol man ontsiert.

De prijs is 60 Cents per Fleschje.

Hoofd-Depôt te Delft bij A. BREETVELT Az.,
en verder bij:
H. P. A. van Gorcum, Assen. J. H. van Lingen, Meppel. K. J. Kooiman, Hoogeveen. E. Bieg Jr. Blokvijl. K. Timmermans, Steenwijk,
En verdere bekende Depots.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam 24 Feb. TARWE tot hoogere prijzen met goeden handel; 132 ℔ jarige bonte Poolsche f 340; 129 130 ℔ dito f 320 f 322; 130 ℔ dito f 310 f 322; 130 ℔ dito f 310 127 dito f 310 f 314 bij partij: 129 ℔ mindere dito f 306 bij partij, per 2400 kilo: 76 77 kilo Deensche f 315 bij partij jarige Rijn f 310 bij partij.

ROGGE. Gedroogde en ongedroogde bij partijen f 2 a f 3 hooger. 123 ℔ Pruissische f 223; 123 124 ℔ Galatz f 217; 120 ℔ mindere dito f 205; 119 ℔ oude Odessa f 195; 122 ℔ Belgische f 222 f 225; 118 119 120 ℔ n. Petersburgsche f 19[illegible] f 199 f 202; 118 119 ℔ jarige dito f 194 f 196; 115 ℔ dito f 187, 116 ℔ dito f 188 f 190. Op levering iets vaster; April f 195; Julij f 198, Oct. f 200.

GARST hooger verkocht; nieuwe Manheimer f 210 per 1950 kilo.

KOOLZAAD op het Najaar bij voorgaanden marktdag £ 1 hooger; op 9 vaten Olie in October £ 68½.

LIJNZAAD prijshoudend; 100 ℔ Koningsb. f 270; 107 108 ℔ dito f 280.

RAAPOLIE dadelijk en op levering williger; op zes weken f 39¼; Vliegend f 38; 1o. Mei f 38 f 37¾; September f39 ¼ ½; October f 39¾ ½ ¾; November f 40; December f 40¼.

LIJNOLIE dadelijk en op levering hooger betaald; op zes weken f 31¾; Vliegend en 1o. Maart f 30½; April f 30 f 31; Mei f 31¼ ½.

HENNEPOLIE op zes weken f 37¼, Vliegend f 36.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 60 a f 64.

LIJNKOEKEN per 104 stuk f 9 a f 12½.

Schiedam 23 Feb. MOUTWIJN f 13¼ per vat contant met zeer weinig verkoopers.

JENEVER 100 pCt. Amst. proef f 16¾ a f 17¼ per vat contant bij partij.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN
AMSTERDAM, 1860.

	pCt.	24 Feb.	25 Feb.		pCt.	24 Feb.	25 Feb.
Nederl. W.S.	2½	64¾	$64\frac{13}{16}$	*Polen*,			
—	3	76	76⅛	Aand. fl 500			
—	4	$98\frac{7}{16}$	$98\frac{11}{16}$	Obl.	4	77⅛	77[illegible]
Amort. Synd.	3½	94⅜	94½	*Spanje*, Obl.	1½	$33\frac{1}{16}$	33[illegible]
Handelm.	4½	125⅝	125½	Obligatien	3		
O. I. Leening	4	97⅛		Binnenl.	3	43	42[illegible]
Aand. H. Spw.				Amortisable		$11\frac{13}{16}$	11[illegible]
—— R. ——	4½			Bewijs. Coup.			
N. B.	½			*Oostenrijk*,			
Maats. Welz.				Oblig. Goll	5		61
Rusland,				—— ——	4	47⅛	47[illegible]
Obl. Hope	5	103⅜	103⅜	—— Metal.	5	$48\frac{13}{16}$	49[illegible]
Cert. 1831/33	5	54¾		— RenteA.	5	$71\frac{1}{16}$	70[illegible]
Dito 1840	4		$79\frac{11}{16}$	— Nation.	5	$54\frac{7}{16}$	54[illegible]
— Stieglitz	4	$79\frac{11}{16}$	79¾	—— ——	2½	26¼	26[illegible]
—— Nieuwe	4			*Belgie*, Cert.			
—— 5e Serie	5	90	90	Rothschild	2½		
—— 1855 6eS.	5	$99\frac{11}{16}$	99¾	*Portug.*, Obl.	3	$48\frac{13}{16}$	48[illegible]
—— van Ass	6	61¼	61¼	Brazilien	5	99⅛	
				Weener aandeelen	4		

24 Feb.

Nationale fondsen waren heden prijshoudend, van buitenlandsche waren Oostenrijksche ¾ pCt. lager. Spaansche aangeboden.

25 Feb.

Nationale fondsen waren heden nagenoeg onveranderd; buitenlandsche waren Oostenrijksche iets vaster, Spaansche daarentegen meer aangeboden. Overigens leverde de markt weinig bijzonders op.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.